

Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det høje Ting hurtigt og enstemmigt at vedtage de foreliggende 3 Konventioner.

Martin Olsen: I Samlingen 1924—25 behandlede vi 3 Forslag til Rigsdagsbeslutninger angaaende Forligs- og Undersøgelsesnævn mellem de 4 nordiske Lande, og disse Forslag eller rettere de fuldbragte Kendsgerninger, som de jo faktisk var, blev tiltraadt af Rigsdagen, ganske vist efter nogen Diskussion og Meningsudveksling, men dog i det store og hele paa en saadan Maade, at man kunde sige, at Beslutningerne var et Udtryk for langt den største Del af Rigsdagen. Jeg antager, at den Opfattelse af Forslagene om Undersøgelses- og Forligsnævn, som Rigsdagen saaledes gav Udtryk, gik igen i Befolkningen — maaske endda i forstærket Form, saa at Enigheden var større i selve Befolkningen, end den tilsyneladende var paa Rigsdagen. Men hvorom alting er, er siden den Tid Udviklingen gaaet i en Retning, som de, der stemte for Forligs- og Undersøgelsesnævnene, kun kan være glade for, idet det nu er mundet ud i, at der er forelagt Forslag om faste Voldgiftskonventioner mellem de 4 nordiske Lande. Konventionerne om Undersøgelses- og Forligsnævn var alle sammen af 27. Juni 1924. Ikke mindst naturligvis paavirket af det Stød, som Fredstanken har faaet gennem de meget vigtige og indholdsrige Forhandlinger, der fandt Sted i den lille svejtsiske By Locarno, staar vi nu ved et Punkt, hvor man kan sige, at Freden fremtidig skulde synes sikret mellem de nordiske Lande.

Der kunde ruller et meget langt og indholdsrigt Billede op om det, der er sket, siden disse Tanker første Gang blev fremsat i den danske Rigsdag. De blev mødt med næsten Haan, Overbærenhed, medlidende Smil o. s. v. over de Ideologer, der tænkte sig, at noget saadant var muligt, men det har vist sig, at naar en Ting i sig selv er sand og rigtig, baner den sig Vej, indtil den til sidst vinder Sejr. Saaledes er det ogsaa sket her. Foreløbig i hvert Fald har de 4 nordiske Lande kunnet enes om at ønske at leve i Fred med hinanden, og derfor opretter man Voldgiftskonventioner, saaledes at man undgaa krigerske Forviklinger. Dette kan, synes jeg, kun hilses med Glæde af alle dem, der ønsker at undgaa Krig, og det turde være de allerfleste i Befolkningen.

Ud fra disse Betragtninger takker jeg

Regeringen, fordi den har været medvirkende til, at dette Faktum kan foreligge, og lykønsker den til at kunne føre de Beslutninger, som her bliver taget — det gaar jeg ud fra — ud i Livet, saaledes at vi kan nærme os det Ideal, at Folkene i hele Verden, i hvert Fald hele den kultiverede Verden, inden føje Tid kunde leve i større Fred og Fordragelighed, helst i fuldstændig Fred med hinanden. Jeg hilser derfor Forslagenes Fremkomst med Glæde og anbefaler paa mit Partis Vegne at stemme for disse Forslag til Rigsdagsbeslutning, saa at de kan træde ud i Livet med den størst mulige Vægt.

Schovelin: Som den højtærede Minister allerede har gjort opmærksom paa, findes der i Motiverne til Forslaget om en Konvention med Sverige en udførlig Redegørelse for Voldgiftstankens og Voldgiftssystemets Vækst, og for en lille Nation som vor, der ønsker at leve fredeligt med sine Naboer, kan denne Udvikling i det hele og store kun betegnes som overordentlig glædelig. Væsensforskellen mellem de bestaaende Konventioner mellem Danmark og Sverige og mellem Danmark og Norge, henholdsvis af Juli og Oktober 1908, og de foreliggende Udkast er, som der ligeledes er gjort opmærksom paa, denne, at man ikke længer undtager de Tvistigheder, som vedrører Uafhængighed, Integritet og vitale Interesser. Dette er jo heller ikke noget nyt for Danmarks Vedkommende, idet saadanne Traktater allerede er afsluttet, for Eks. med Holland under 12. Februar 1904. Hertil kommer den Indflydelse, som, hvad man har kaldt Locarno-Aanden, naturligt har øvet. Vi her i Danmark har jo hidtil med Beklagelse set, at denne Aand ikke var til Stede, og maa derfor med Glæde konstatere, at i Locarno var den Aand, hvormed vi frygtsoomt bede, omsider upaakaldt og levende til Stede. Om hvad der er sket siden Locarno kan siges at have bekræftet denne Aands Herredømme, skal jeg her ikke komme ind paa. Aander er jo flygtige og ophøjede Væsener, der ikke altid dvæler ret længe blandt os Mennesker. Men alt i alt maa jeg indrømme, at det nærværende Øjeblik har været et naturligt og gunstigt Øjeblik for de nordiske Nationer til at gaa videre paa denne Voldgiftssystemets Vej, og det er derfor saa højst naturligt og saa højst glædeligt, hvad der her sker.

Det vil imidlertid ikke kunne nytte at nægte, at for Norges Vedkommende har Stillingen været lidt ejendommelig.